

POLSKI SIERPIEŃ W HISTORII POLSKI

Sierpień /sirzpień/– wg kalendarza gregoriańskiego ósmy miesiąc w roku. Nazwa miesiąca pochodzi od sierpa – używanego przy żniwach. Łacińska nazwa „Augustus” nadana na cześć Oktawiana Augusta. Ważny miesiąc w historii Polski, szczególnie w ostatnim stuleciu!

Ciekawostką jest, jak dotychczas najczęściej nasi wrogowie stawali się przyjaciółmi i odwrotnie, aż po dzień dzisiejszy...

4.08.1257 – książęta: kujawski Kazimierz i mazowiecki Siemowit bojąc się wojny z Bolesławem Pobożnym zawarli pokój z Krzyżakami we Włocławku, rezygnując z roszczeń do podbitych terenów, które Krzyżacy mogli zdobyć.

26.08.1278 - bitwa pod Suchymi Krutami, Przegrana Czech, Morawian i Polaków pod wodzą Króla Czech Przemysława Ottokara II z Rudolfem Habsburgiem. Po śmierci króla Czech, ks. wrocławski Henryk IV Probus chciał mieć pieczę nad Wacławem II – małoletnim następcą tronu czeskiego, jak również i królestwo czeskie. Nie udało się. Tylko ziemia kłodzka dostała się pod władzę Probusa.

08.1289 – Henryk IV Probus w Krakowie, po pokonaniu Władysława Łokietka, który przy pomocy franciszkanów uciekł w przebraniu /zdradzili rzeźnicy/.

23.08.1299 – Władysław Łokietek złożył hołd lenny w Pradze Wacławowi II. Umowy nie dotrzymał.

08.1319 – papież Jan XXII udzielił zgody na koronację Władysława Łokietka, mimo sprzeciwu Krzyżaków i Czech oraz wyznaczył sędziów na prośbę W. Łokietka w sprawie skargi na Krzyżaków.

24.08.1335 – w Trenczynie ustalona warunki trwałego pokoju między Polską a Czechami.

31.08.1384 – przywiezienie przez ks. opolskiego Władysława obrazu Matki Boskiej na Jasną Górę z Bełza. Inni twierdzą, że przywiozła Jadwiga.

14.08.1385 – wielki ks. Litewski Jagiełło zawarł w Krewie z posłami polskimi umowę, że: poślubi Jadwigę, przyjmie koronę Polski, ochrzci się z Litwą oraz przyłączy Wielkie księstwo Litewskie do Królestwa Polskiego wraz z utraconymi ziemiami.

12.08.1399 – bitwa pod Worsklą. Klęska Litwinów i Polaków z Tatarami. Tutaj poległ dowódca Polaków – Spytek z Melsztyna. W wyniku przegranej nie udało się Jagielle połączyć Rusi pod panowaniem Litwy.

12.08.1409 – rozpoczęcie przez zakon krzyżacki wojny z Polską.

31.08.1449 – Kazimierz Jagiellończyk jako Wielki Książę Litewski zawarł układ z Wielkim Księciem Moskiewskim Wasylim II Ślepym. Po stronie litewskiej został Smoleńsk i Twer, po moskiewskiej Nowogród, Psków i Riazan. Strony nie przestrzegały umowy na terenie Tweru i Nowogrodu.

27.08.1492 – elekcja Jana Olbrachta na króla Polski z wolą zmarłego Kazimierza Jagiellończyka, szlachty, mieszczan i brata Aleksandra.

08.1518 – legat papieski przywiózł warunki, na których Albrecht Hohenzollern proponował zawarcie traktatu rozejmowego z Polską. Zygmunt I odrzucił, głównie z powodu żądania Gdańska i ziem na prawym brzegu Wisły oraz za poskromienie Tatarów części Podola na 5 lat jako lenne.

3.08.1553 – Zygmunt August zawarł w Stambule przymierze z sułtanem tureckim Sulejmanem II Wspaniałym. Sułtan poparł prawa Izabeli Jagiellonki do Siedmiogrodu.

31.08.1559 – zawarte porozumienie między królem Zygmuntem Augustem a mistrzem inflanckim Gothardem Kettlerem. Polska miała bronić przed Moskwą. Do Litwy przyłączono lewobrzeżne ziemie na rz. Dzwina.

30 czerwca – 22 sierpnia 1587 – podczas zjazdu elekcyjnego wybrano na króla Zygmunta Wazę.

2 sierpnia 1589 – w zamachu zginął Henryk Walezy

08.1589 – Najazd Tatarów na Podole i Ruś Czerwoną

3.08.1593 – wyjazd Zygmunta III do Szwecji w celu przyjęcia władzy, po zmarłym ojcu. Sprawy państwa prowadził prymas Stanisław Karnkowski.

3.08.1598 – wyprawa Zygmunta III do Szwecji na wezwanie parlamentu. Wyruszył z wojskiem zaciężnym /4 tys./. Poniósł klęskę pod Linköping i wrócił do Polski.

Sierpień–październik 1610 – Polska zajęła moskiewski Krem /Stanisław Żółkiewski/. Część bojarów chciała aby carem został królewicz Władysław Waza. Pertraktacje z Zygmuntem III doprowadziły do detronizacji cara Wasyla Szujskiego. Układ między 7 a 28.08 zakładał przejście carewicza na prawosławie, zachowanie praw cerkwi i bojarów, przerwanie oblężenia Smoleńska. Zygmunt III odrzucił te warunki i zażądał tronu dla siebie i podporządkowanie Moskwy Rzeczypospolitej. Na to nie zgodzili się bojarowie. Król wycofał poparcie dla Dymitra Samozwańca, którego z czasem zamordowano, a część jego żołnierzy przyłączyło się do wojsk Rzeczypospolitej.

21.08.1618 – problem Prus Książęcych po śmierci ks. pruskiego Albrechta Fryderyka Hohenzollerna. Polska utraciła jako lenno zgodnie z umową z 1611 r. Stało się to w 1621 r. kiedy Rzeczypospolita była zagrożona przez Szwecję i Turcję.

1637 – sierpień – stłumienie buntu Pawluka na Ukrainie, przeciwko panowaniu szlachty wobec kozaków, czerni kozackiej i chłopów. Zamieszki główne były na ziemiach Jeremiego Wiśniowieckiego. Była to kolonizacja ziem ukraińskich.

25.08.1645 – Toruńskie colloquium charitativum. Dyskusja z inicjatywy króla i za zgodą papieża Innocentego X. Udział wzięli przedstawiciele wyznań: katolickiego, kalwińskiego, braci czeskich i luterńskiego. Fakt ten świadczy o tradycji tolerancji religijnej, mimo że nie doszło do zjednoczenia katolików z protestantami.

18.08.1655 – wielki książę Janusz Radziwiłł i jego brat Bogusław uznali zwierzchnictwo Szwedów. Zdrada Rzeczypospolitej. 23.08 w Wierzbołowie powstała konfederacja w obronie króla Jana Kazimierza. Inicjatywa wojska litewskiego.

Sierpień 1656 – Warszawa wolna, lecz Szwedzi dokonali grabieży wielu dzieł sztuki, w tym bibliotekę królewską. Część oddali /1672/, która zasiliła bibliotekę króla Jana III Sobieskiego w Żółkwi.

6 sierpnia 1657 – zmarł Bohdan Chmielnicki. Hetmanem został jego niepełnoletni syn – Jerzy. Śmierć dała szansę do porozumienia z Kozakami, gdyż upadły więzy Kozaków ze Szwecją i Rakoczym, a także z Rosją.

W tymże miesiącu Szwedzi opuścili Kraków /25.08/, a z czasem najeźdźcy zostali tylko w Prusach Królewskich – do których wyruszyły wojska polsko-austriackie. Z wielkopolski wyszły wojska brandenburskie. W sierpniu 1659 rozpoczęła się zwycięska ofensywa w Prusach Królewskich. Rok później w rękach szwedzkich pozostały tylko Elbląg i Malbork.

4.08.1677 – Przymierze tajne polsko-szwedzkie w Gdańsku /Jana III Sobieskiego z Karolem XI przeciwko Fryderykowi Wilhelmowi /Brandenburgia/. Prusy Książęce miały wrócić do Polski

17.08.1678 – układ polsko-rosyjski, przedłużający rozejm andruszowski o 13 lat. Rosja zwróciła część ziem i wypłaciła ok. 1 mln. złotych. Układ był następstwem przegranych walki Moskwy z Turcją.

Sierpień-wrzesień 1683 – odsiecz pod Wiedniem. W bitwie z 42 tys. armii wzięło udział tylko 22 tys. /ponad 30% sił sprzymierzonych/. Wojsko litewskie nie dotarło na czas, ale wślawiło się rabunkiem na Słowacji. Całością sił dowodził król Polski Jan III Sobieski, który opracował plan bitwy z Turkami.

22-25.08.1698 – wspólny plan Augusta II z carem Piotrem I w Rawie Ruskiej przeciwko Szwedom /młodemu królowi Karolowi XII/. August II jako elektor saski podstępnie zawarł ten układ /bez zgody ministrów i sejmu/ i wciągnął Polskę w kosztowną wojnę północną.

30.08.1704 – August II zawarł traktat z carem Piotrem I. Wojska rosyjskie wkroczyły do Rzeczypospolitej aby walczyć ze Szwedami. Car po wojnie obiecał oddać Polsce Inflanty i pokryć koszty wojny /jako pożyczkę/. Porozumienie godne obu stron, a nie takie jakie zawierał Stanisław Leszczyński z Karolem XII.

7.08.1764 – Rosja i Prusy poparły wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Polski. 06.09 we wsi Wola pod Warszawą dzięki protekcji carycy Katarzyny II /7 tys. żołnierzy rosyjskich stał pod Warszawą/ i Familii /choć Czartoryscy chcieli wybrać na tron przywódcy rodu, wojewody ruskiego Augusta/.

27.07-17.08.1768 – Rosjanie zdobyli Kraków i 2 tys. jeńców wysłali w głąb Rosji.

5.08.1772 – I rozbiór Polski między Prusy, Rosję i Austrię. Traktaty rozbiorowe podpisane w Petersburgu. Podstawą było: rozkład państwa polskiego i anarchia stronnictw. Prusy zagarnęły 5% naszego terytorium i 580 tys. mieszkańców. Rosja odpowiednio: 12.7% i 1.3 mln, a Austria 12% i 2,65 mln.

18.08.1772 – zdobycie przez Rosjan Jasnej Góry bronionej przez Kazimierza Pułaskiego. Przywódcy konferencji schronili się za granicą. Opór w Polsce ustał. Europa była bierna w sprawach Polski.

Sierpień 1792 – król Pruski Fryderyk Wilhelm II niby przyjaciel Polski, zgodził się z Rosją dokonać kolejnego rozbioru i dokonali z czasem!

1-2.08.1794 – bitwa pod Słonimem nad rzeką Szczarą. Gen. Karol Sierakowski i gen. Antoni Chlewiński w nierozstrzygniętej bitwie z korpusem gen. Ottona Derfeldena zostali na polu bitwy. Rosjanie wycofali się z pola bitwy do lasów. /Nie ma zdjęcia A. Chlewińskiego/

11–12 sierpnia 1794 – upadek powstania na Litwie.

Rosjanie /w sile ok. 12000 żołnierzy i kilkanaście armat/ zdobyli Wilno. Dowodził gen. B.F.Knorring. Obroną Wilna po rezygnacji gen. Wielhorskiego kierował A. Chlewiński /500 żołnierzy i 1500 gwardzistów miejskich/.

Organizatorami powstania był Karol Prozor i Jakub Jasiński /Patron byłej WSOIW i jej poprzedniczek/. Od 1990 r. na Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie jest tablica z napisem: „WILNO 22 IV – 13 VIII 1794”.

20-25.08.1794 – powstanie w Wielkopolsce z inicjatywy szlachty i mieszczan z małych miast przeciwko Prusom. Powstańcom pomógł Jan Henryk Dąbrowski, który wprowadził część sił polskich do Prus Królewskich, zdobywając Bydgoszcz. Sukcesów militarnych nie udało się wykorzystać.

23.08.1794 – Tadeusz Kościuszko ustanowił Sąd Kryminalny Wojskowy, którego zadaniem było tropienie i karanie targowiczów. Zdrajca Ojczyzny musiał ponieść karę. Do sądu wchodził oficerowie-jakobini. Dowodził gen. Józef Zajączek.

Chełmoński. Modlitwa przed bitwą

15-16.08.1831 – rozruchy w Warszawie. Działacze Towarzystwa Patriotycznego i niektórzy posłowie zaatakowali Rząd Narodowy i naczelne dowództwo za kunktatorstwo. Z 15/16 tłum warszawiaków wdarł się do Zamku Królewskiego, gdzie więziono generałów, którzy byli oskarżeni o działanie na szkodę powstania. Powieszono generałów /m.in. Ludwika Bukowskiego, Antoniego Jankowskiego i Józefa Hurtiga/. 17.08 – gen. Jan Krukowiecki został prezesem nowego Rządu Narodowego – zamiast kontynuować powstanie, dążył do porozumienia z Rosją i poddania Warszawy!

Sierpień 1859 – Józef Ignacy Kraszewski został naczelnym „Gazety Codziennej” ukazującej się od 1832 r. Od tego czasu była najlepiej redagowana gazetą w Królestwie Polskim.

08.08.1863 – bitwa pod Żyrzynem /powstańcy zdobyli ok. 200 tys. rubli/; 24.08 – oddział gen. Michała Heydenreich-Kruka pod zwycięstwem pod Żyrzynem skoncentrował ponownie swoje siły pod Fajslawicami, gdzie oddział został okrążony i całkowicie rozбит. 29.08.1863 – bitwa pod Kruszyną oddział gen. Taczanowskiego też został rozbit. Walcząc o wolność czasami trzeba małymi potyczkami osłabiać nieprzyjaciela i dawać wiarę ludziom walczącym o swoją wolność i swoje prawa!

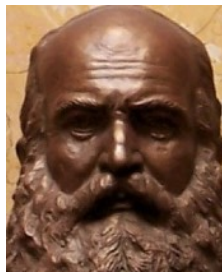

5 sierpnia 1864 – stracono Romualda Traugutta. Traugutt został aresztowany przez rosyjską policję w nocy z 10 na 11 kwietnia 1864 (zdradzony przez Artura Goldmana). Przetrzymywany był na Pawiaku i w X Pawilonie Cytadeli. Traugutt nie wydał nikogo.

W czasie jednego z przesłuchań miał wypowiedzieć słynne zdanie:

**„IDEA NARODOWOŚCI JEST TAK POTĘŻNĄ I CZYNI TAK WIELKIE POSTĘPY
W EUROPIE, ŻE JĄ NIC NIE POKONA”.**

15.08.1882 r. w Cieszynie zmarł Karol Miarka –
narodowy na Śląsku. Założyciel pisma „Katolik”
pomocowych dla Polaków. Polski działacz
Górnym Śląsku, nauczyciel, pisarz, publicysta i

d z i a ł a c z
i twórca kas
społeczny na
drukarz.

19-21.08.1900 – w Otwocku zjazd działaczy **S D K P i L**.
Cztery lata temu SDKP została przez aresztowania rozbita. Po przyjeździe do
Królestwa Polskiego Feliksa Dzierżyńskiego i Stanisława Trusiewicza SDKP
wznowiła działalność. SDKPiL z czasem zbliżyła się do SDPRR-bolszewików, a
od 1906 r. stała się jej częścią składową.

07.08.1905 – wojska austriackie opuściły Wawel. Został podpisany akt
przekazania zamku na własność kraju. Stanisław Wyspiański, Władysław
Ekielski i inni opracowali plan zabudowy Wawelu pod kryptonimem
„Akropolis”.

12.08.1905 – pogrom Żydów w Białymstoku przez carskie władze, w celu
oskarżenia i zabrania majątków. Zginęło 88 osób w tym 82 Żydów.

15.08.1906 – „Krwawa środa” w Królestwie Polskim – bojówki PPS dokonało
ok. 100 zamachów na rosyjskich wojskowych, policjantów i urzędników.
Zginęło ok. 80 osób. 18.08 – nieudany zamach PPS na generała-gubernatora
Georgija Skalona /bomba nie wybuchła/.

1.08.1914 – Niemcy wypowiedziały wojnę Rosji i agresją na Luksemburg.
Francja rozpoczęła mobilizację. Polska patrzyła na swoich zaborców, którzy
mieli walczyć na naszych ziemiach, z przykrością ale widziała dla siebie ...
Wolność i Niepodległość /i tak się stało/!

2.08.1914 – mobilizacja Strzelca i Drużyn Strzeleckich po uzgodnieniu z
Austriakami w Krakowie. Józef Piłsudski wysłał 7 osobowy patrol do zaboru
rosyjskiego pod dowództwem Władysława Beliny-Prażmowskiego.

3.08.1914 – ogłoszono mobilizację oddziałów Związku Strzeleckiego i Drużyn
Strzeleckich w Krakowie – w Oleandrach i powołano 1. kompanię kadrową /163
ludzi/, pod dowództwem por. Tadeusza Kasprzyckiego, która jako pierwsza
wkroczyła do Królestwa Polskiego.

4.08.1914 – Niemcy wkraczając do Królestwa zbombardowali i spalili Kalisz ... bo niby mieszkańcy ostrzelali ich żołnierzy /wzór do rozpoczęcia II w. św./
Gdzie kultura i praworządność „autorów”, głównie I i II w. sw.

06.08.1914 – wymarsz z krakowskich Oleandrów 1. kompanii skadowanej – na Kielce. Wejście kadrowej do Królestwa Polskiego miało wzmocnić tradycje powstańcze /1863 r. i 1905 r./ J. Piłsudski miał stworzone /napisane przez Leona Wasilewskiego/ proklamację dla ewentualnego tajnego Rządu Narodowego w Warszawie.

8.08.1914 – najwyżsi dowódcy armii Austro-Węgier i Niemiec ogłosili orędzie do Polaków. Obiecywali wyzwolenie z pod jarzma moskiewskiego. W Rosji w Radzie Państwa i Dumie przedstawiciele Polski /Aleksander Meysztowicz i Wiktor Jaroński/ złożyli deklarację jedności z Rosją walczącą z Niemcami. Każdy po swojemu chciał odzyskania niepodległości! To „przyjaźń”?

12.08.1914 – 3 kompania J. Piłsudskiego zdobywa przy biernej postawie mieszkańców Kielce.

14.08.1914 – odezwa wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza Romanowa, polegająca na połączeniu wszystkich ziem z trzech zaborów pod berłem rosyjskim i po zwycięstwie ... odrodzenie Polski „swobodnej w wierze, języku i

samorządzie”. Nie dotyczyło to jednak „Kraju Przywiślańskiego” czyli Królestwa Polskiego, ale ziem zdobytych przez Rosję w trakcie wojny.

22.08.1914 – rozkaz J. Piłsudskiego o powstaniu Naczelnego Komitetu Narodowego i deklaracja połączenia oddziałów ochotniczych pod patronatem NKN Legionów. Formacja strzelecka została przekształcona w 1.pułk Legionów.

27.08.1914 – Naczelna Komenda Armii austriackiej wydała rozkaz o powołaniu dwóch Legionów Polskich w Krakowie /Zachodniego, d-ca gen. Rajmund Baczyński/ i we Lwowie /Wschodniego, d-ca gen. Adam Pietraszkiewicz/ z podporządkowaniem austriackim.

1.08.1915 – Premier Iwan Goremykin poinformował, że rozpoczęto prace nad ustawami autonomicznymi dla Królestwa Polskiego.

4.08.1915 – kanclerz Niemiec stwierdził, że są trzy możliwości dla Królestwa Polskiego”

- zwrot większości królestwa w przypadku zawarcia umowy pokojowej z Rosją;
- ustanowienie autonomicznego królestwa związanego z państwami centralnymi;
- połączenie z Galicją pod panowaniem Habsburgów i korekty ziem na korzyść Niemiec.

05.08.1915 – armia rosyjska wychodzi z Warszawy, paląc wszystkie mosty. Jej miejsce zajmują Niemcy. Prezydentem miasta zostaje ks. Zdzisław Lubomirski

a sądy polskie rozpoczynają swoją działalność. Do władz okupacyjnych akces do współpracy zgłosiła tajna dotąd Polska Organizacja Wojskowa Józefa Piłsudskiego.

15.08.1915 – biskupi polscy z trzech zaborów wydali orędzie potępiające wcielanie obywateli polskich do armii zaborców, często do walk bratobójczych.

23.08.1915 – Niemcy utworzyli General-Gubernatorstwo Warszawskie o wielkości połowy ziem Królestwa Polskiego. Gubernatorem został gen. Hans von Beseler.

15.08.1917 – w Lozannie powstał Komitet Narodowy Polski z Romanem Dmowskim na czele, do reprezentowania Polski na Zachodzie. Komitet przyjął polityczne zwierzchnictwo nad armią polską we Francji. KNP miał być załącznikiem rządu Polski.

04.08.1918 – Pogoń Lwów pokonała we Lwowie drużynę Wiednia 2 : 1.

28.08.1918 – Wielki Sejm Wychodźstwa Polskiego w Detroit przyjął projekt o utworzeniu 100 tys. armii polskiej. Obecni byli: Roman Dmowski i Ignacy Jan Paderewski.

01.08.1919 – Sejm uchwalił ustawę o godle /Orzeł Biały w tradycyjnej koronie/ i barwach Rzeczypospolitej /biała i czerwona/ oraz wskrzesił order Virtuti Militari.

Sejm przyjął ustawę łączącą Wielkopolskę z pozostałą częścią państwa polskiego.

02.08.1919 – Sejm ustalił ustawę o ustaleniu starszeństwa i nadawaniu stopni oficerskich w WP i o podziale administracyjnym Kongresówki.

08.08.1919 – Polacy zajęli Mińsk i dalej kontynuowali natarcie na froncie litewsko-białoruskim w kierunku Berezyny.

9-13.08.1919 – ofensywa polska na Wołyniu siłami gen. Antoniego Listowskiego. Odbito z rąk ACz Krzemieniec i Dubno, a 13.08 twierdzę Równe.

16.08.1919 – wybuchło I powstanie śląskie przeciwko władzom niemieckim. Przywódcą był por. Alfons Zgrzebnioła. Walki trwały do 24.08. przewaga liczebna w ludziach, a głównie w uzbrojeniu zmusiła powstańców do poddania się. Represję w stosunku do Polaków ustała w zasadzie po przybyciu Komisji Sojuszniczej pod przewodnictwem gen. Henri Le Ronda.

28-29.08.1919 – Litwini w Kownie aresztowali ok. 150 oficerów i działaczy POW, którzy planowali na 01.09 przewrót w stolicy Litwy. Autorem przewrotu był doradca J. Piłsudskiego - Leon Wasilewski. Przewrót miał doprowadzić do utworzenia propolskiego rządu Litwy ze Stanisławem Narutowiczem na czele, a to miało pomóc w utworzeniu federacyjnych planów Piłsudskiego.

01.08.1920 – ACz wkroczyła do Brześcia nad Bugiem. Bolszewicy proklamowali Białoruską Republikę Sowiecką z więzią i pomocą przez RSFRS.

6.08.1920 – Naczelnny Wódz z gen. T. Rozwadowskim opracowali plan /rozkaz/ do decydującego przeciwuderzenia polskiego znad rzeki Wieprz i rozbić Front Zachodni Michaiła Tuchaczewskiego. Zadanie to powierzono 5A gen. W. Sikorskiemu, a pod Warszawą 1A gen. Franciszka Latinika. Całością dowodzić miał J. Piłsudski. Termin uderzenia to 16.08.

8-10.08.1920 – na konferencji w Hythe: D. L. George, G. Curzon, A. Millerand i F. Foch omawiali warunki rozejmowe dla Polski, które przedstawił L. Kamieniew /przedstawiciel RSFRS/. Wg planu:

- Polska miała mieć granice z dn. 8.12.1919 r.;
- armia polska miała liczyć 50 tys. żołnierzy;
- miała powstać uzbrojona „milicja ludowa”;
- swobodny transport dla Rosji przez Polskę.

Lliod Georg uznał, niewłaściwe warunki dla Polski za „uzasadnione i usprawiedliwione”. W nocy 10.08 uczestnicy konferencji wysłali do rządu polskiego informację i zalecili przyjęcie warunków sowieckich. W Białymstoku rozpoczęto tworzenie pułku robotniczego, jako załączku ACz Polskiej Republiki Rad.

11.08.1920 – oddziały sowieckiego Frontu Zachodniego dotarły do brzegów Wisły.

12.08.1920 – J. Piłsudski przed udaniem się na front składa dymisję ze stanowiska Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza na ręce premiera Witosy. Z Piotrogradu na polski front przerzucono dwie dywizje, w związku z tym Lenin pisał: „*Jeżeli z punktu widzenia strategicznego jest to możliwe, to z politycznego dobiecie Polski jest sprawą arcyważną*”.

W tym dniu zaczęły się zaciekle walki o Radzymin. Tuchaczewski parł na Warszawę. Armia Budionnego szła na Lwów, z polecenia Stalina.

15.08.1920 – BITWA WARSZAWSKA /Cud nad Wisłą/. W krwawych walkach pod Radzyminem 1 armia F. Latinika przeszła do kontrnatarcia! Dzisiaj obchodzimy w tym dniu DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO!

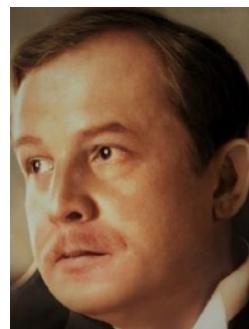
**Ciekawe, że Bolszewicy widzieli w chmurach Matkę Boską,
a Polacy nie widzieli, ale Jej zawierzyli ...**

16.08.1920 - decydujące przeciwuderzenie wojsk polskich z rejonu Wiepsza w kierunku Brześcia i Siedlec. Piłsudski po rozbiciu wojsk sowieckich pod Kockiem i Cyncowem wszedł na tyły wojsk Tuchaczewskiego.

17-18.08.1920 – WP pokonując 16A sowiecką i wypierając 15A na wschód wymusiła wycofanie wojsk sowieckich z nad Wisły. 1 Armia Konna nie opanowała Lwowa. W walce pod Zadwórzem /Polskie Termopile/ ochotniczy batalion zatrzymał natarcie, chociaż prawie wszyscy żołnierze zginęli. Budionny wycofał się przed jednostkami 12 i 13 D. W mińsku rozpoczęli się rozmowy pokojowe.

25.08.1920 – II powstanie śląskie trwające od 19/20. Mające na celu usunięcie niemieckich organów bezpieczeństwa, utworzenie policji polsko-niemieckiej. To powstanie obok insurekcji z 1806 r i z lat 1918-1919, jak i sejneńskiego z 1919 oraz III powstania śląskiego zakończyło się sukcesem. Chwała Powstańcom i ich przywódcom: Wojciechowi Korfantomu, Alfonsowi Zgrzebniokowi i

innym. Na Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie jest tabliczka z napisem „KATOWICE 19 VIII 1920”.

28-31.08.1920 – pod Komarowem doszło do starcia /największa bitwa kawaleryjska/ pomiędzy grupą J. Hallera z armią Budionnego, który zmuszony był przed szturmem dywizji gen. Juliusza Rómmla wycofać się za Bug.

31.08.1920 – Grupa operacyjna pod dowództwem ppłk. Adama Nieniewskiego odbiła od Litwinów Suwałki i Sejny, co było przyczyną kolejnych walk z Litwą o Suwalszczyznę.

5-7.08.1922 – w Krakowie odbył się pierwszy zjazd legionistów z legionów J. Piłsudskiego /10 000/. Powołano do życia Związek Stowarzyszeń Byłych Legionistów. Pierwszym Prezesem został Jan Dąbski.

27.08.1922 – w Berlinie odbył się zjazd przedstawicieli Polonii w Niemczech, na którym utworzono Związek Polaków w Niemczech.

30.08.1924 – w Wiedniu podpisano konwencję polsko-niemiecką, regulującą sprawy obywatelstwa i opcji między państwami. Obywatelstwo polskie uzyskiwały osoby, które 20.1.1920 r. mieli stałe zameldowanie w granicach Polski, inni mieli opuścić kraj do połowy 1926 r. /tzn. ci co optowali za Niemcami/.

2.08.1926 – Sejm uchwalił ustawę zmieniającą Konstytucję marcową z 1921 r. Poprawka tzw. „nowela sierpniowa” miała na celu:

- wzmocnić władzę prezydenta /mógł rozwiązać sejm i senat, wydawać rozporządzenia z mocą ustaw/;
- określała harmonogram prac sejmu i senatu nad budżetem państwa;
- ograniczała zmianę rządu przez sejm. Najpierw wotum nieufności, a na kolejnym zmianę...

27.08.1926 – pilot Bolesław Orliński wraz z mechanikiem Leonardem Kubiakiem rozpoczęli lot Warszawa – Tokio – Warszawa samolotem Breguet XIX 2A - 22.6 tys. km. Mimo problemów lot ukończyli. Bolesław Orliński (*ur. 13.04.1899 w Niwerce k/Kamieńca Podolskiego, zm. 28.02.1992 w Mississauga*) – polski pilot wojskowy, sportowy i doświadczalny, pułkownik WP, kawaler Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego Virtuti Militari.

28.08.1932 - Pilot Franciszek Żwirko i konstruktor Stanisław Wigura zwyciężyli w największej międzywojennej imprezie lotnictwa sportowego - Międzynarodowych Zawodach Samolotów Turystycznych Challenge 1932 w Berlinie. Kilkanaście dni po tym tryumfie, 11 września 1932 r. obaj zginęli w katastrofie lotniczej – lecąc do Pragi.

20.08.1931 – do portu w Gdyni z Francji wpłynął ORP „Ryś”. Pierwszy okręt podwodny.

28.08.1931 – z inicjatywy rządu został powołany Komitet ds. Bezrobocia, z zadaniem rozdawnictwa żywności, prowadzenia tanich kuchni i udzielania zapomóg.

28.08.1932 – F. Żwirko i S. Wigura zwyciężyli w III Międzynarodowych Zawodach Samolotów Turystycznych, na samolocie RWD-6. Puchar odebrali w Berlinie.

16.08.1938 r. – Komitet Wykonawczy Międzynarodówki Komunistycznej w Moskwie – rozwiązał KPP, a przywódcy KPP w 1937 r. zostali zamordowani przez Stalina. Wysłannicy Komintermu /Jakub Berman i Stanisław Radkiewicz/ likwidowali komórki partyjne w Polsce.

2.08.1939 – w Londynie Polska otrzymała pożyczkę 8.163 mln funtów /200 mln zł/. W formie kredytu towarowego. 17.08 – Francja też udzieliła kredytu materialowego w wysokości 430 mln franków /66 mln zł/.

22.08.1939 – Hitler stwierdził „Nawet gdyby wojna miała wybuchnąć na zachodzie, zniszczenie Polski jest naszym pierwszym zadaniem”. Termin gotowości dla szefów trzech rodzajów wojsk wyznaczył na 26.08.39 r. Termin został przesunięty ze względu na umowę Polski z Wielką Brytanią.

23.08.1939 – podpisano 10 letni pakt o nieagresji /Ribbentrop – Mołotow/ pomiędzy ZSRR a III Rzeszą oraz tajny protokół o podziale ziem polskich i państw nadbałtyckich. Umowa ta otwierała Niemcom drogę do agresji na Polskę.

25.08.1939 – Polska zawarła sojusz z Wielką Brytanią, miał na celu udzielenia wszelkiej pomocy w chwili agresji Niemiec. Do Gdańska z oficjalną wizytą wpłynął niemiecki okręt szkolny, pancernik „Schleswig-Holstein”

27.08.1939 – w Warszawie Polska pokonała Węgry 4 : 2. Taki „spokój” panował w Narodach?

31.08.1939 A. Hitler wydał dyrektywę do prowadzenia wojny: UDERZENIE NA POLSKĘ PRZEPROWADZIĆ ZGODNIE Z PRZYGOTOWANIEM DO „FALLWEISS... Dzień natarcia: 1 września 1939. Godzina natarcia 4.45”. Do Berlina przybyła delegacja sowiecka w celu omówienia współdziałania w agresji na Polskę. „O godz. 21.00 radiostacje niemieckie przekazały tekst 16-punktowego ultimatum pod adresem Polski”. Po nim był komentarz, że Polska odrzuciła „dobrą wolę Niemiec”, jak również podano o napaści Polaków w Gliwicach oraz ataku regularnych oddziałów WP na miejscowości Hohenlinden i Geyersdorf.

I TAK 1-go WRZEŚNIA o 4.45 ROZPOCZĘŁA SIĘ NAJKRWAWSZA II WOJNA ŚWIATOWA – ATAKIEM NA POLSKĘ!, BEZ WYPOWIEDZENIA WOJNY. GDZIE TUTAJ KULTURA I HONOR NIEMCÓW?

1.08.1940 – Hans Frank odwiedził „sowiecki” Lwów, który nazwał „niemieckim miastem”.

2.08.1940 – formowanie 303. Dywizjonu Warszawskiego. Do walki wszedł 31.08

5.08.1940 – w Londynie podpisano polsko – brytyjską umowę wojskową. Umowę podpisali: premier Władysław Sikorski i minister spraw zagranicznych August Zaleski z brytyjskim premierem – Winstonem Churchillem i ministrem Edwardem Halifax. Umowa dotyczyła organizowania polskich jednostek lądowych i lotnictwa pod dowództwem polskim, ale współdziałającymi w ramach planów operacyjnych dowództwa brytyjskiego.

14.08.1940 – pierwszy transport z Warszawy do obozu w Oświęcimiu /500 więźniów z Pawiaka i 1100 mężczyzn z łapanek ulicznej 12.08/.

06.08.1941 – na podstawie układu Sikorski-Majski, rząd polski w porozumieniu z Kremlem powołał zwolnionego z Łubianki gen. Władysława Andersa na dowódcę tworzącej się w ZSRR armii polskiej.

12.08.1941 – dekret Prezydium Rady Najwyższej ZSRR w sprawie amnestii Polaków w /jeńcy wojenni, i inni zesłani/ ilości 350 tys.

14.08.1941 – śmierć głodowa w bunkrze głodowym w Oświęcimiu ojca Maksymiliana Marii Kolbe. Życie oddał za innego Polaka – ojca rodziny – skazanego na śmierć - Franciszka Gajowniczka! Ojciec Kolbe zmarł 14 sierpnia 1941 dobity zastrzykiem trucizny – fenolu.

W Moskwie podpisano polsko-sowiecką umowę wojskową o tworzeniu armii polskiej. Podległej pod względem operacyjnym naczelnemu dowództwu ZSRR, a organizacyjnym i personalnym – Naczelnemu Wódzowi PSZ.

Lipiec – sierpień 1942 – ruszyły pierwsze transporty Żydów z getta warszawskiego do Treblinki. 5.08 – z warszawskiego getta z Domu Sierot wywieziono dzieci. Opiekunowie dr Korczak i Stefania Wilczyńska udali się z dziećmi dobrowolnie.

9-30.08.1942 – c.d. ewakuacja armii Władysława Andersa do Iranu. W tym rzucie było 70 tys. osób w tym 25 tys. ludności cywilnej. Łącznie do Iranu wysłano 116 tys. osób w tym 78.5 tys. żołnierzy. Kilka osób /wówczas dzieci/ było i jest w Kole Fabryczna Związku Sybiraków we Wrocławiu.

15.08.1942 – gen. Władysław Sikorski wydał rozkaz o podporządkowaniu wszystkich organizacji wojskowych w kraju - dowódcy Armii Krajowej.

01.08.1943 – Główny Urząd bezpieczeństwa Rzeszy zalecał przerywanie ciąży u polskich robotnic przymusowych w Rzeszy, wyjątek to: kryterium rasowe! „Wyższość człowieka nad Człowiekiem”

10.08.1943 – dekret Państwowego Komitetu Obrony ZSRR w sprawie sformowania 1. Korpusu Polskiego.

Dowódcą został Zygmunt Berling /ppłk. Prawnik, Kawaler Virtuti Militari za wojnę polsko-bolszewicką, a zarazem Budowniczy Polski Ludowej – różne są losy Polaków i trudno oceniać po czasie...

26.08.1943 – rozbięcie i zamordowanie oddziału AK /50 osób/ nad jez. Narocz /w okręgu wileńskim/ przez partyzantów Sowieckich.

1.08.1944 – wybuchło POWSTANIE WARSZAWSKIE. Dowódca Antoni Chruściel „Monter”. Walki w 8 obwodach rozpoczęły się o godz. 17.00 i trwały 63 dni! Warszawiacy chcieli wyzwolić Warszawę przed wejściem ACz. Rosjanie pozwolili się wykrwawić /nie postąpili tak jak w Wilnie, Lwowie, Lublinie, itd./ w walce z Niemcami. Nie pozwolili też lądować samolotom alianckim na lotniskach z żywnością, środkami medycznymi i uzbrojeniem /15.08.44/. Stali pod Warszawą. Choć gen. Berling udzielił częściowej pomocy, ale też stracił dowodzenie ... swoje stanowisko /Odwołany przez Stalina z d-cy 1A/.

20.08.1944 – gen. Karol Świerczewski rozpoczął formowanie 2 AWP na Lubelszczyźnie. Do końca roku było 110 tys. żołnierzy. W kadrze oficerskiej w 1A było 38% , a w 2 A – 56% Rosjan.

31.08.1944 – dekret PKWN o karach dla „faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy” oraz „zdrajców narodu polskiego” ... tym dekretem skazano dziesiątki tysięcy żołnierzy polskiego podziemia patriotycznego /w tym m.in. gen. Emila Fieldorfa „Nil” – organizatora i szefa Kedywu KG AK.

2.08.1945 – na podstawie dekretu o amnestii ujawniło się 45 tys. członków podziemia. Z czasem były różne represje do ujawniających się...

31 sierpnia – 3 września 1948 – przeprowadzono czystki w PPR podczas których oskarżono Władysława Gomułkę o „prawicowo-nacjonalistyczne odchylenie”.

2 sierpnia 1951 – w ramach partyjnej czystki aresztowano M. Spychalskiego, Z. Kliszkę i zapadła decyzja o pozbawieniu wolności Władysława Gomułkę.

22.08.1955 – Rada Najwyższa ZSRR wydała dekret, na podstawie którego obywatele polscy przebywający w ZSRR mogli wracać do kraju. Do końca 1955 r. wróciło ok. 5 tys. osób. W tym autor z rodziną i krewnymi – wrócił ostatnim transportem, Było podobno trzy transporty... Stołówki, kina, teatry, miłe słowa ... no i wagony nie bydlęce ... były na pożegnanie po 7 letniej niewoli!

5.08.1956 – komunikat KC PZPR o uchyleniu zarzutów z 1949 r. wobec Władysława Gomułki, Zenona Kliszki i Mariana Spychalskiego.

Sierpień 1968 – podczas Mistrzostw Europy w lekkoatletyce – Polacy zdobyli 8 złotych medali.

20-21.08.1968 – w ramach operacji „Dunaj”, 2. Armia Ludowego Wojska Polskiego wkroczyły do Czechosłowacji, z zadaniem obrony socjalizmu. Operacją kierował gen. F. Siwicki – Polska nie zyskała poklasku w świecie.

19.08.1970 – zmarł Paweł Jasienica /ur. 1909/, autor dziejów Polski przedrozbiorowej, m.in. Polska Piastów, Polska Jagiellonów, Rzeczpospolita Obojga Narodów, Bolesław Chrobry. Zniesławiany przez ówczesnych rządzących, m.in. za wydarzenia marcowe.

Sierpień 1971 – władze ZSRR podjęły decyzję o dewastacji Cmentarza Orląt Lwowskich – obrońców Lwowa w 1918 r. – symbolu polskiego poświęcenia i patriotyzmu. MY – mamy piękne cmentarze, gdzie spoczywają żołnierze ACz!

26.08-11.09.1972 – XX Letnie Igrzyska Olimpijskie w Monachium. Polacy zdobyli 21 medali, w tym 7 złotych. W ogólnej punktacji Polska zajęła 7 miejsce. W 1976 w Montrealu zdobyli Polacy 24 medali w tym 7 złotych. Wg mnie najważniejszy zdobyła drużyna Huberta Wagnera wygrywając po dramatycznym mieczu w siatkówce z drużyną ZSRR! W nieoficjalnej punktacji 5 m-ce. 1980 – Olimpiada w Moskwie. Polacy zdobyli 32 medali, ale tylko 3 złote. Pozostał jednak słynny gest Władysława Kozakiewicza /nie wszystkie państwa brały udział – był bunt/. 1992 – Olimpiada w Barcelonie. Polacy zdobyli 19 medali w tym 3 złote.

2021 – Olimpiada w Tokio /przesunięta z 2020 r. ze względu na pandemię, bez publiczności/. Polska zdobyła 14 medali w tym 4 złote. Najwięcej /9/ w lekkiej atletyce. Brawo sportowcy!

1.08.1975 – Edward Gierek w Helsinkach podpisał Akt Końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie /KBWE/, który mówił o nienaruszalności granic oraz poszanowaniu praw człowieka.

13.08.1976 – wprowadzono sprzedaż cukru po 2kg/osobę/m-c. Wstyd pisać, że kraj rolniczo – przemysłowy był w pogorszającej się sytuacji gospodarczej!

Sierpień 1980 to miesiąc niezadowolenia i strajków. M.in. 4.08 – w Łodzi, Wrocławiu, Lublinie i w Warszawie; 11-13.08 – w Warszawie; 14.08 – w Stoczni Gdańskiej, dzień później – strajk na całym Wybrzeżu, podczas których strajkujący wysunęli trzy żądania: podwyżkę płac, przywrócenie do pracy Lecha Wałęsy i Anny Walentynowicz oraz upamiętnienia poległych w grudniu 1970. 16.08 – powołano Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku z L. Wałęsą na czele. 19.08 – w Szczecinie powstał MKS z Marianem Jurczykiem jako przewodniczącym. 29.08 - powstał MKS w Jastrzębiu, który opracował postulaty dotyczące górnictwa. Fala strajków objęła Polskę i osiągnęła apogeum.

30.08.1980 – podpisano porozumienia sierpniowe w ww. miastach z komitetami strajkowymi. Prawie wszystkie postulaty, łącznie z utworzeniem NIEZALEŻNYCH I SAMORZĄDNYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. Nowe związki miały jednak uznać kierowniczą rolę PZPR. Robotnicy byli górą nad rządzącą „klasą robotniczą”.

Sierpień 1981 – kontynuacja tzw. „marszów głodowych”, w wyniku pogarszającej się sytuacji gospodarczej w kraju /obniżanie przydziałów na kartki/. Podobne strajki były w 1982 i w 1983 r. w rocznice podpisania umów sierpniowych. Poprawa ekonomiczna i polityczna nie następowała...

01.08.1987 r. w San Antonio w USA zmarła Pola Negri /Apolonia Chałupiec, ur. 1897 r./. Piękna światowa kariera filmowa, międzynarodowa gwiazda filmu niemego. W 1970 r. opublikowała wspomnienia „Pamiętnik Gwiazdy”.

15 sierpnia – 1 września 1988 – wybuchła kolejna fala strajków.

31.08.1988 – Lech Wałęsa spotkał się z gen. Czesławem Kiszczakiem – zapowiedziano rozmowy okrągłego stołu.

1.08.1989 – urynkowano ceny żywności – zniesienie systemu kartkowego. Chaos rynkowy i hiperinflacja w wyniku błędnej decyzji rządu M.F. Rakowskiego.

2.08.1989 – Czesław Kiszczak został premierem, lecz nie zdołał utworzyć rządu.

17.08.1989 – Polska i Watykan wznowiły stosunki dyplomatyczne. Bez PZPR, zostało zawarte porozumienie OKP z ZSL i SD w celu powołania „rządu odpowiedzialności. Prezydent W. Jaruzelski w dniu 19.08 powierzył misję sformowania nowego rządu Tadeuszowi Mazowieckiemu.

24.08.1989 – Tadeusz Mazowiecki został premierem PRL. Pierwszym gościem z zagranicy był Władimir Kruczkow – szef KGB. Ciekawe?

Sierpień 1989 to walka polityczna OKP + ZSL + SD z PZPR , w celu złamania monopolu PZPR.

Sierpień 1991 – rozpoczęły się ekshumacje z udziałem Polaków w Piatichatkach i Miednoje – miejscach grobów jeńców Starobielska i Ostaszkowa zamordowanych wiosną 1940 r. przez NKWD

Wybuchła „afery Art. – B”. Autorzy Bogusław Basik i Andrzej Gąsiorowcy uciekli z kraju. Narazili skarb państwa na kilka bilionów złotych straty /w tamtych czasach/.

1.08.1992 r. Sejm uchwalił ustawę o stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą, Tzw. „mała konstytucja”.

30.08.1996 r. – Sejm uchwalił nowelizację ustawy antyaborcyjnej dopuszczającej usuwanie ciąży ze względów społecznych, ciężkich warunków życiowych lub trudnej sytuacji osobistej. Za były posłowie SLD, UP i częściowo UW i PSL, salę opuścili posłowie KPN i BBWR oraz większość PSL.

Od tego okresu, sierpień stał się miesiącem „normalnym”. Nie było ważnych wydarzeń za wyjątkiem obchodzenia ważnych rocznic z przeszłości. Oby tak było zawsze!

Sierpień w życiu Polski przyniósł nie tylko rozbiory przez naszych sąsiadów, ale i wojny na różnych etapach naszych dziejów, więcej zwycięskich niż porażek. Najpiękniejsze zwycięstwo /jeżeli można tak powiedzieć/ była 18 największa BITWA WARSZAWSKA wstrzymująca ACz w marszu na „podbicie świata”. Jak można tak mówić, skoro nie dali rady państwu po 123 letniej niewoli. Brawo Polacy!, brawo Dowódcy! Był smutny sierpień 1944 roku – POWSTANIE WARSZAWSKIE, różnie oceniany przez historyków /uwagam, że było potrzebne, gdyż i tak barbarzyńcy zniszczyliby naszą Stolicę/. Na koniec SIERPIEŃ '80 – dał nowe spojrzenie na Polskę, na układy przyjaźni i wrogości oraz różne powiązania gospodarcze, a głównie polityczne. Fakt faktem, ale dzisiaj dzięki temu SIERPNIOWI /czyt. LUDZIOM z tamtego okresu/ mamy piękną i wspaniałą Polskę, chociaż dużo jest w niej do zrobienia, szczególnie aby nie spełniła się bajka Iwana Kryłowa: „ŁABĘDŹ, SZCZUPAK I RAK”!

ŚWIĘTA WOJSKOWE:

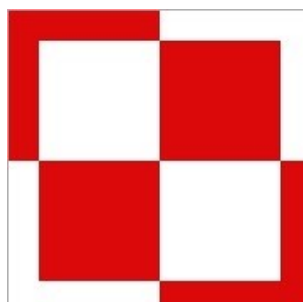

15.08 – coroczne święto WOJSKA POLSKIEGO od 1992 r. /obchodzone ponownie na pamiątkę BITWY WARSZAWSKIEJ/ były lata, że święto WP obchodziliśmy 12.10 – na pamiątkę walki pod Lenino, wykrwawiającej naszą 1DP od 1947 r.

15.08 obchodzimy również święto Wniebowstąpienia

Najświętszej Maryi Panny, które jest ustawowo dniem wolnym od pracy, stąd i święto WP – jest dniem wolnym.

W II RP 15.08 obchodzono jako Święto Żołnierza, dla uczczenia i upamiętnienia walka w obronie Polski i pokonania wojsk rosyjskiego Frontu Zachodniego pod d-cem M. Tuchaczewskiego. Święto ustanowiono 4.08.1923 r. Obchodzone były do 1947 r.

28.08 - Święto Lotnictwa Polskiego – obchodzone corocznie 28 sierpnia na podstawie decyzji Ministra ON z 1993 roku, podpisanej przez prezydenta Lecha Wałęsę. Jest to wspólne święto lotnictwa cywilnego, wojskowego oraz przemysłu lotniczego. Święto obchodzone jest w rocznicę zwycięstwa kpt. pil. Franciszka Żwirki i inż. pil. Stanisława Wigury w międzynarodowych zawodach samolotów turystycznych Challenge w 1932.

Od 1931 roku, *Dzień Lotnictwa Polskiego* obchodzono 5 listopada, w rocznicę pierwszego lotu polskiego samolotu

wojskowego w 1918, z załogą poruczników: Stefanem Bastyrem i Januszem de Beaurain.

/Daty obchodzenia święta Lotnictwa były wielokrotnie zmieniane, ale idea bohaterstwa lotników – zawsze była na pierwszym miejscu/.

31.08 - Święto Kawalerii Polskiej. Obchodzone dla upamiętnienia historycznego zwycięstwa pod Komorowem w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. przez ułanów 1 Dywizji Jazdy pod dowództwem Juliusza Rómmla, nad potężniejszą armią konną Siemiona Budionnego. Święto Kawalerii Polskiej obchodzimy od 2013

KIEDY SIERPIEŃ PRZYCHODZI, RESZTA ZBOŻA Z POLA SCHODZI.

Sprawdzimy, czy polskie przysłowia się sprawdzają!

Opracował:
Antoni Tunkiewicz
Wrocław

Podstawa:

1.Wikipedia;

2.Kronika Polski. Przegląd Reader's Digest. Warszawa 2000;

3.Encyklopedia Powszechna. Wydawnictwa Gutenberga;